

վառները և բոլոր սրբազան անօթները կողոպտուած են. ջահերը փշրուած. աւետարանները և շարականները բզկտուած ու գետին նետուած. խորանը և դասը խորտակուած. եպիսկոպոսական աթոռատեղին, որ նոր շինուած էր մեծ ծախքերով, քանդուած: Տաճարը կանգուն կը մնայ իր մերկ պատերով. գետինը փշրուած կը մնան գիրքեր և ապակեայ անօթներ և ջահերու պրիսմակներ, յոյժ սրտակեղեք երևոյթով: Նոյն իսկ այդ ամպարիշտ դերասանները շապիկ հագնելով և թագեր դնելով թափօր կազմեր են և եկեղեցիի սպասուհին ալ դազադի մէջ դնելով մեռելական արարողութիւններ կատարեր են, ծաղրելով կրօնքին սրբութիւնը... Մարմարեայ տապանաքարերը փշրուած են և շիրիմները պեղուած: Մակայն ինչ հարկ պատմելու կրկնուած պատմութիւնները. ամեն հայ իր առջև ունի վէպ մը, սոսկալի դէպքերու հաւաքածոյ մը. երևոյթները միեւնոյն են, երբ հայը՝ միեւնոյն հայն է, և թուրքը՝ միեւնոյն թուրքը: Կը ձգնէր եկեղեցին և դարձեալ զօլէճ կը դառնանք աւերակներուն մէջէն:

Մարդ չկրնար հանդուրժել երբ տեսնէ միակ օրուան մը մէջ գործուած այս նախահիւնները: Գազանները չեն կրնար այսչափ անգութ ըլլալ. ո՛հ դիւային են ասոնք, հակամարդկային են ասոնք, գեհեային են ասոնք: Գիտեցէք խեղճութիւնը, 500է աւելի ընտանիքներ անտուն մնացած են. ուտելու և հագնելու ոչինչ ունին, Տարսնի և շրջակայ ագարակներու և գիւղերու մէջ 600 ի մօտ անձեր սպաննուած են, շատերը սոսկալի խժոժութիւններով. կոյսեր և կիներ լլկուած, ոմանք առեւանգուած և թրջացուած. այրեր կան որոնք թլփատուած են...

Կառավարութիւնը պէտք է անպատճառ հատուցանէ բոլոր տնտեսական կորուստները. կառավարութիւնը պէտք է վճարէ անպատճառ, եթէ սահմանադրական է. Հայը պատասխանատուութեան ո՛չ մի բաժին չունի. այդ առթիւ ինչ որ ալ ըսուի բացարձակ և անազորոյն զրպարտութիւն

մը պիտի ըլլայ. Հայը անցեալէն խրատուած ըլլալով քիչ մը պատրաստութիւններ տեսած էր ինքնապաշտպանութեան համար. բայց երբ տեսաւ որ տեղական կառավարութիւնն է որ ջարդը սարքած է, ընկճուեցաւ. Տարսնի մէջ ո՛չ մի ընդդիմութիւն եղաւ. ատիկա յիմարութիւն պիտի ըլլար:

Եթէ կառավարութիւնը վճարէ մեր տնտեսական կորուստը, ո՞վ պիտի հատուցանէ 20000 է աւելի Հայերու արեան գինը. դարձեալ մոռացութեան մէջ պիտի նետուի այդ սոսկալի բողոքը... Ո՞վ մարդ կուրծի, ո՞վ համով մարդկութիւն, որ կը դաւանիս թէ « իրաւունքը զօրաւորինն է »...

ՍԻՐԱ
Հեղինակ «Հայի ճակատագրին»ի

Առաքել Սիւնեցւոյ « Վլամն սամցանուց դժոխաց »ի մասին.

(Ա. Մհ. 2. Կ. Արհեստ)

Առաքել Սիւնեցւոյ Աղամգիրքը հրատարակած պահուստ՝ անդրադարձայ որ « վան տանջանաց դժոխաց » քերթուածը (զոր իբր ի՞նչ տաղ մը հրատարակած եմ կոստանդին Եզնկացւոյ քերթուածներու հետ) Առաքել Սիւնեցւոյնն է. և արդէն Պ. Զօպանեան իմ այս անդրադարձութիւնս ծանոյց երբ գրեց սա տողերը.

Հ. Պոտուրեանի շնորհիւ ստուգուեցաւ որ « Հոգեվարքի տաղ »ը Առաքել Սիւնեցիինն էր ինչպէս և « Վանս դժոխաց »ը որ Աղամգրի մէկ հատուածն է: (Անահիտ 19 8 էջ 1):

Նոյնը պիտի ըսեմ երբ Առաքել Սիւնեցւոյ Գերթուածները հրատարակեմ՝ ու սուսնասիրութեամբ:

Հ. Մ. Պ.

ԿՈՀԱԿ Շարաքարքր, Գրական, քաղաքական, տնտեսական և ընկերային. — Բաժանորդագիրն է Պոլիս և գաւառները տար. 50 դր2:

Rédaction du journal « GOHAG »
Avenue de la S. Porte Rue Sépétjdji 27.

CONSTANTINOPLE